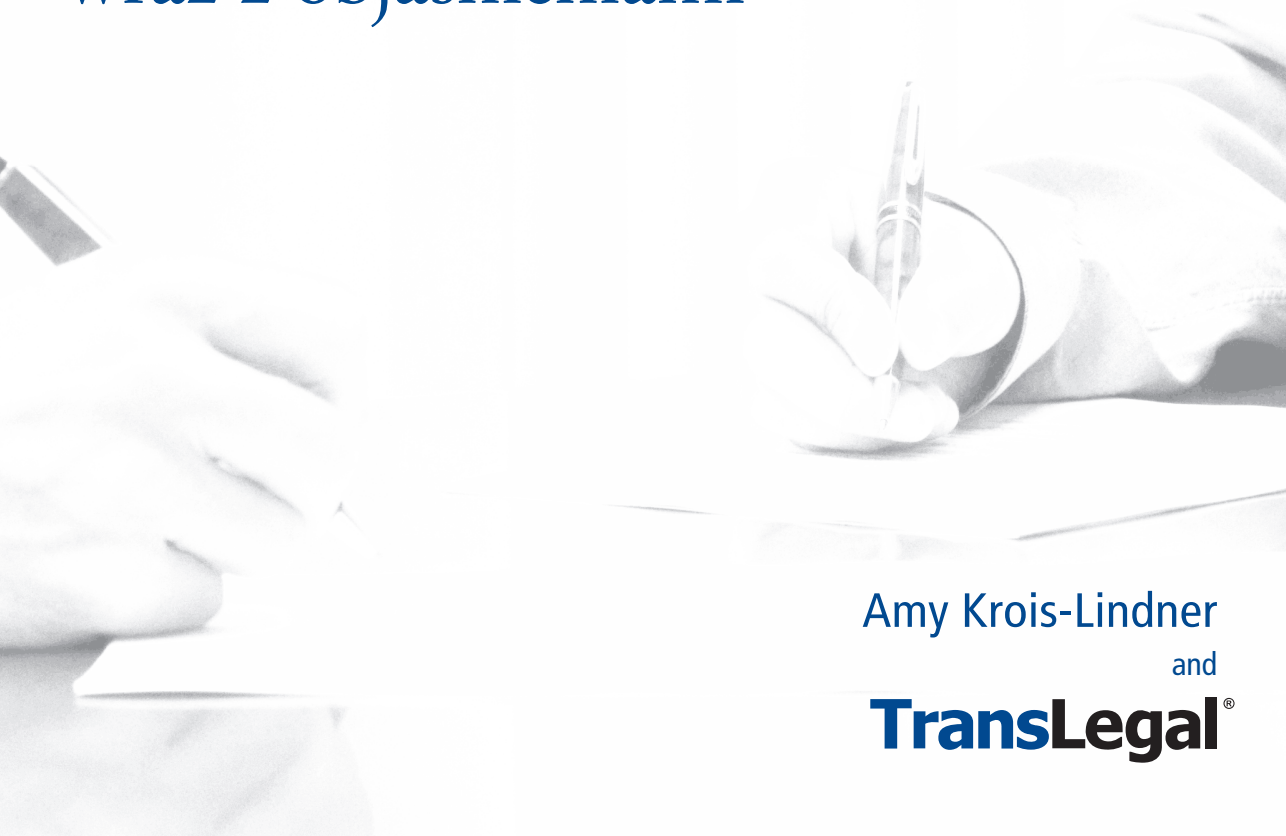


Professional English

CAMBRIDGE

International Legal English *Glossary*

Indeks angielsko-polski
terminów prawniczych
wraz z objaśnieniami



Amy Krois-Lindner
and

TransLegal[®]

Wydanie uzupełnione i poprawione

Tłumaczenie i opracowanie:

Maciej T. Sawicki, solicitor i barrister (Sydney), członek Okręgowej Izby Radców Prawnych (Warszawa), dyrektor i wykładowca specjalistycznej szkoły języka angielskiego dla prawników.

Tłumaczenie I wydania: Roman Kozierkiewicz

© 2006 Cambridge University Press

This text is in copyright.

No reproduction of any part may take place without the written permission of Cambridge University Press.

Cambridge University Press

Przedstawicielstwo w Polsce

Plac Przymierza 6

03-944 Warszawa

cambridge@cambridge.org.pl

www.cambridge.org.pl

Niniejszy indeks opracowany został na podstawie glosariusza z podręcznika *International Legal English*. Tłumaczenie oryginału zostało wzbogacone o elementy prawno-porównawcze uwzględniające niedopasowania terminologiczne wynikające z różnic pomiędzy systemami praw anglojęzycznych a prawem polskim. Indeks nie pretenduje do roli wyczerpującego słownika prawniczego z zakresu danego pojęcia. Podane objaśnienia mają zastosowanie do kontekstu, w jakim występują w podręczniku.

abuse of a dominant position (br.) — nadużycie dominującej pozycji — sytuacja, która ma miejsce wówczas, gdy jedna z firm jest w stanie działać całkowicie niezależnie od swoich konkurentów, klientów lub odbiorców, pozostając rentowną i angażując się w działalność, która prawdopodobnie utrudni skuteczną konkurencję na tym rynku. W większości ustawodawstw jest zakazane raczej to ostatnie działanie — przeszkadzanie skutecznej konkurencji — niż sama sytuacja dominacji. Niektóre przykłady niewłaściwego zachowania to: odmowa udzielenia licencji, geograficzna dyskryminacja cenowa, nieuzasadniona odmowa dostawy lub „drapieżna” polityka cenowa (por. predatory pricing); (am. abuse of monopoly power).

acquired company (br.) — spółka przejmowana — spółka, która została połączona z inną spółką i w związku z tym przestała istnieć (am. transferor).

acquirer — nabywca — spółka, która uzyskuje kontrolę nad inną spółką.

acquiring company (br.) — spółka przejmująca — spółka, która uzyskuje kontrolę nad inną spółką w ramach fuzji inkorporacyjnej i nadal istnieje po fuzji (am. survivor).

acquisition of controlling shares — nabycie udziałów większościowych — przejęcie spółki poprzez nabycie pakietu kontrolnego akcji.

actual damages — odszkodowanie za udowodnione szkody — por. general damages.

ad hoc (lac.) — w tym celu, doraźnie.

admit someone to the Bar (am.) — przyjąć do korporacji barristerskiej — udzielić osobie zezwolenia (przez korporację barristerską) na wykonywanie praktyki barristerskiej (br. call someone to the Bar).

advocate — adwokat — osoba, która występuje w sądzie jako zawodowy pełnomocnik procesowy.

affidavit — oświadczenie złożone pod przysięgą — pisemne oświadczenie, które może być wykorzystane w sądzie jako dowód, złożone przez daną osobę po oficjalnym zaprzysiężeniu, iż będzie mówiła prawdę.

alienability — zbywalność — możliwość przeniesienia, np. tytułu własności.

annual general meeting (AGM) — walne zgromadzenie — doroczne zgromadzenie akcjonariuszy spółki, na którym mogą być przedstawiane i głosowane różne decyzje w sprawach spółki.

answer — odpowiedź na pozew — pismo procesowe pozwanego w odpowiedzi na pozew.

anticipatory breach — naruszenie antycypacyjne — naruszenie umowy dokonane przed wykonaniem świadczenia. Strona nienaruszająca umowy może uznać takie działanie/zaniechanie za bezpośrednie naruszenie umowy i dochodzić odszkodowania.

anti-competitive (br.) — antykonkurencyjny — oznacza zachowanie, które jest szkodliwe dla rynku lub ogranicza konkurencję pomiędzy przedsiębiorstwami (am. restraint of trade).

antitrust (am.) — ustawodawstwo antytrustowe — zbiór przepisów, które regulują działalność gospodarczą i funkcjonowanie ryneków; w szczególności są to umowy i praktyki ograniczające konkurencję (br. competition law).

apparent authority — domniemane pełnomocnictwo — uprawnienie, o którym można domniemywać, że posiada je przedstawiciel lub on sam utrzymuje, że je posiada i co do którego strona trzecia w sposób uzasadniony jest przekonana, że ono faktycznie istnieje, pomimo że formalnie nie zostało ono udzielone przez mocodawcę/pracodawcę.

appellant — wnoszący apelację — strona wnosząca apelację do sądu wyższej instancji (US); może to być zarówno powód jak i pozwany; zob. też: petitioner.

appellate court (lub court of appeal, appeals court) — sąd apelacyjny — sąd rozpatrujący apelacje od wyroków wydanych przez sądy niższej instancji.

arbitration — arbitraż — forma rozstrzygania sporów (alternatywna wobec postępowania sądowego), zgodnie z którą spory są rozpoznawane i rozstrzygane przez bezstronnego arbitra lub arbitrów wybranych przez strony sporu.

articles of association (br.) — umowa spółki — dokument określający wewnętrzną organizację spółki (am. bylaws).

asset — mienie — jakikolwiek majątek będący przedmiotem własności i mający wartość.

asset protection — ochrona mienia — metoda minimalizowania ryzyka utraty mienia na skutek zobowiązań biznesowych i osobistych.

assign — cedować — przenosić (prawa) na inną osobę.

assignee — cesjonariusz — osoba, na rzecz której dokonano cesji.

assignment of contract — cesja umowy — przeniesienie umowy na inną osobę.

assignment of rights — cesja praw — przeniesienie praw na inną osobę w taki sposób, że osoba, na którą prawa zostały przeniesione, uzyskuje wszelkie korzyści z tytułu umowy.

assignor — cedent — osoba, która przenosi swoje prawa i obowiązki na inną osobę.

associate — współpracownik — młodszy prawnik w firmie prawniczej.

attachment — zajęcie/zatrzymanie — zajęcie rzeczy lub zatrzymanie osoby w wyniku czynności przewidzianych przez prawo.

attachment lien — zastaw sądowy — zastaw powstały w wyniku postanowienia sądu wydanego przed wydaniem wyroku w sprawie, tymczasowy w swojej istocie, powstały na rzeczach zajętych zgodnie z postanowieniem sądu.

authorised share capital — oferowany kapitał zakładowy — ogólna liczba akcji w kapitale zakładowym, jaką spółka może zaoferować swym akcjonariuszom. Znany również jako kapitał nominalny (am. authorized shares).

bailliff (br.) — funkcjonariusz, który dokonuje aresztowań i dostarcza wezwania sądowe; (am.) urzędnik sądowy, który czuwa nad porządkiem w czasie rozprawy.

balance sheet — bilans — sprawozdanie finansowe wykazujące aktywa, pasywa i kapitał spółki na dany dzień.

the Bar — palestra — (am.) zawód prawniczy; (br.) barristerzy.

bar association — stowarzyszenie barristerów — organizacja prawników, która może regulować sprawy związane z wykonywaniem zawodu.

bar examination (am.) — pisemny egzamin składany w celu uzyskania uprawnień do wykonywania zawodu barristera.

Bar Vocational Course (br.) — aplikacja barristerska — obowiązkowy kurs dla absolwentów prawa, którzy pragną wykonywać zawód barristera. Następnym etap to praktyka u patrona.

barriers to entry — bariera wejścia — przeszkody, które mogą utrudnić firmie wejście na rynek. Przykładem mogą być patenty, lojalność klienta, badania i rozwój, porozumienia w sprawie dystrybucji lub dostaw oraz zarządzenia władz państwowych.

barrister (br) — barrister [ze względu na różnice systemowe nie zaleca się tłumaczenia anglosaskich prawniczych tytułów zawodowych na język polski] — prawnik posiadający uprawnienia do występowania jako pełnomocnik procesowy przed sądami wszystkich instancji; członek jednego ze zrzeszeń barristerskich (Inn of Court).

barristers' chambers — kancelarie barristerskie — kancelarie barristerskie lub zespół barristerski.

beneficiary — beneficjent — osoba uprawniona do otrzymania zapłaty.

benefit of the bargain damages — por. expectation damages.

bill — projekt ustawy — oficjalna propozycja tekstu ustawy przedstawiana parlamentowi w celu jej uchwalenia.

bill of exchange (br.) — weksel trasowany — papier wartościowy, z którego prawa można przenieść przez indos; wystawiony na określoną kwotę pieniężną przez wystawcę (trasanta). Na blankiecie weksla trasowanego zwykle wskazane są trzy strony stosunku wekslowego: 1) drawer - trasant (wystawca weksla trasowanego; osoba, która za pomocą weksla reguluje swoje zobowiązanie zlecając jego zapłatę trasatowi), 2) drawee - trasat (płatnik wekslowy; osoba, której wystawca weksla zleca dokonanie zapłaty za weksel) i 3) payee — osoba otrzymująca zapłatę z weksla: może to być remitent (pierwszy wierzyciel wekslowy) lub ewentualnie indosatariusz (kolejny wierzyciel wekslowy, który nabył prawa z weksla od poprzedniego wierzyciela wekslowego).

board of directors — odpowiednik polskiego zarządu i rady nadzorczej w jednym — grupa osób wybrana przez akcjonariuszy w celu podejmowania istotnych decyzji w spółce.

bona-fide purchaser for value — nabywca w dobrej wierze i za zapłatą — osoba, która nabyła za zapłatą i w dobrej wierze papier wartościowy zbywalny przed indos.

bonus — premia — zapłata ponad to, co jest należne lub oczekiwane.

boutique firm — **mała specjalistyczna firma** — firma prawnicza specjalizująca się w określonej dziedzinie prawa.

breach of contract — **naruszenie umowy** — brak wykonania zobowiązania umownego lub przeszkadzanie drugiej stronie w wykonaniu umowy, które uprawniają do wystąpienia z roszczeniem o odszkodowanie.

brief — **akta lub streszczenie sprawy** — dokument lub zestaw dokumentów zawierających szczegóły sprawy sądowej.

by-law (br.) — **przepis lokalny** (am. ordinance)

call to the Bar (br.) — **przyjęcie w poczet barristerów** — nadanie uprawnień do praktyki prawniczej jako barrister (am. admission to the Bar).

capital structure — **struktura kapitałowa** — struktura zadłużenia i akcji spółki.

capitalisation — **kapitalizacja** — działanie polegające na zapewnienie spółce kapitału w drodze emisji papierów wartościowych.

capitalisation issue — **emisja kapitalizacyjna** — proces konwersji środków spółki na kapitał, a następnie jego podział pomiędzy akcjonariuszy w formie nowych akcji.

cartel — **kartel** — grupa podobnych, niezależnych spółek, które wyraziły zgodę na wspólne działanie w zakresie kontroli cen i ograniczenia konkurencji.

case law (również **common law**, **judge-made law**) — **prawo precedensowe, orzecznictwo** — zbiór praw oparty na decyzjach sądowych, w odróżnieniu od prawa opartego na ustawach lub aktach normatywnych niższego rzędu.

certificate of deposit — **świadcstwo depozytowe** — świadectwo wystawione przez bank, potwierdzające przyjęcie środków pieniężnych i stanowiące obietnicę ich zwrotu; weksel własny wystawiony przez bank.

certificate of incorporation — **certyfiakt rejestracji spółki** — dokument wystawiony przez instytucję państwową, nadający spółce status osoby prawnej.

Certificate of Incorporation on Change of Name (br.) — **świadcstwo rejestracji spółki ze zmianą firmy** — zaświadczenie wydane przez rejestr spółek w przypadku zmiany firmy spółki. Konieczne jest złożenie do rejestru kopii uchwały upoważniającej do zmiany firmy spółki wraz z opłatą.

civil law — **prawo cywilne** — 1) system prawny, pochodzący ze skodyfikowanego prawa rzymskiego, ustanowiony przez państwo w celu uregulowania stosunków cywilnoprawnych w tym państwie; 2) dziedzina prawa związana ze sprawami spoza zakresu prawa karnego oraz z prawami i środkami ochrony prawnej osób i mienia.

claimant (UK) — **powód, wnioskodawca** — osoba, która wnosi pozew do sądu; por. plaintiff.

clerk (br.) — **sekretarz** — pracownik sądu, który prowadzi rejestry, wypełnia dokumenty i wystawia wezwania sądowe; (am.) również student prawa, który pomaga prawnikowi lub sędziemu w pracach biurowych, takich jak wyszukiwanie materiałów lub pisanie.

collateral — **przedmiot zabezpieczenia** — rzecz zastawiona jako zabezpieczenie spłaty długu.

collective bargaining — **rokowania zbiorowe** — negocjacje pomiędzy związkami zawodowymi a pracodawcami, zazwyczaj dotyczące warunków zatrudnienia.

common law (również **case law**, **judge-made law**) — **prawo precedensowe** — zbiór praw oparty na decyzjach sądowych, w odróżnieniu od prawa opartego na ustawach lub aktach normatywnych niższego rzędu.

Companies House (br.) — **rejestr spółek** — instytucja, w której muszą być zarejestrowane wszystkie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością działające w Wielkiej Brytanii. Jest to organ wykonawczy brytyjskiego ministerstwa handlu i przemysłu (DTI – Department of Trade and Industries).

competition law (br.) — **prawo konkurencji** — zbiór praw regulujących działalność gospodarczą i funkcjonowanie rynków, w szczególności umowy i praktyki ograniczające konkurencję (am. antitrust law).

complaint — **pozew** — pierwsze pismo procesowe powoda lub w jego imieniu, rozpoczynające proces sądowy; w prawie anglosaskim pismo to jest ograniczone wyłącznie do przedstawienia faktów, na których oparte jest roszczenie w procesie cywilnym.

compulsory winding-up (br.) — **przymusowa likwidacja** — likwidacja zarządzona przez sąd (am. involuntary bankruptcy).

confer — **nadać** — przyznać, obdarzyć.

conflict of interest — **konflikt interesów** — zderzenie prywatnych interesów osoby z jej publiczną lub powierniczą odpowiedzialnością.

consensual — **konsensualny** — uzgodniony ze wszystkimi stronami.

consensual lien — **zastaw konsensualny** — zabezpieczenie wierzytelności ustanowione między dłużnikiem i wierzycielem.

consequential damages — **odszkodowanie za szkody specyficzne dla danej sytuacji** — odszkodowanie przyznawane za szkody będące konsekwencją konkretnego czynu niedozwolonego lub konkretnych, specyficznych okoliczności; por. special damages.

consideration — **świadczenie (zwykle pieniężne) w zmian za przedmiot umowy** — coś, co posiada wartość, przekazywane przez jedną stronę drugiej, aby skłonić ją do zawarcia umowy. W prawie precedensowym jest to (z pewnymi wyjątkami) niezbędny element uzyskania prawnej ochrony dla umowy.

consolidation — **fuzja unijna (łączenie się przez zawiązanie nowej spółki)** — łączenie się spółek przez zawiązanie nowej spółki kapitałowej, na którą przechodzi majątek wszystkich łączących się spółek w zamian za udziały lub akcje nowej spółki.

constitutional amendment — **zmiana umowy spółki** — zmiana firmy spółki, wysokości jej kapitału zakładowego lub przedmiotu działalności.

contract template — **wzór umowy** — wzorcowa umowa z poszczególnymi pozycjami, które należy wypełnić.

copyright — **prawo autorskie** — wyłączne prawo do reprodukcji i kontroli oryginalnego dzieła sztuki (muzyka, sztuka wizualna, film, literatura, itp.).

corporate governance — **ład korporacyjny** — OECD definiuje corporate governance jako strukturę instytucjonalną, w ramach której ustalane są cele funkcjonowania spółki, sposób ich osiągania oraz sposób monitorowania osiąganych wyników; corporate governance w węższym znaczeniu rozumiane jest również jako władztwo korporacyjne lub nadzór korporacyjny.

corporate veil — **„zasłona korporacyjna”** — rozdział pomiędzy spółką i jej akcjonariuszami, który oznacza, że akcjonariusze nie są osobiście odpowiedzialni za długi spółki.

counter offer — **kontroferata** — nowa oferta z nowymi warunkami sporządzona w odpowiedzi na otrzymaną ofertę.

court of first instance — **sąd pierwszej instancji** — por. lower court.

creditor — **wierzyciel** — osoba fizyczna lub prawna, wobec której istnieje zobowiązanie finansowe.

criminal law (lub penal law) — **prawo karne** — dziedzina prawa zajmująca się przestępstwami, wymiarem kary, karami i środkami karnymi.

Crown Court (br.) — **Sąd Koronny** — wyższy sąd pierwszej instancji dla spraw karnych w Anglii i Walii. Crown Court wraz z High Court of Justice i Sądem Apelacyjnym (Court of Appeal) tworzą Sąd Najwyższy (Supreme Court of Judicature). Apelacje od orzeczeń sądu koronnego wnoszone są do wydziału karnego Sądu Apelacyjnego, a następnie do Izby Lordów.

cybersquatting — **rejestracja domeny internetowej z cudzą nazwą** — praktyka rejestrowania w Internecie nazw domen, które są związane z inną spółką, a następnie żądanie zapłaty za sprzedaż lub wynajęcie nazwy takiej domeny.

damage — **uszkodzenie** — strata lub uszczerbek na zdrowiu powstałe w wyniku szkody na mieniu lub obrażeń fizycznych.

damages — **odszkodowanie** — środki pieniężne przyznane przez sąd jako rekompensata za straty lub uszczerbek na zdrowiu powstałe w wyniku szkody na mieniu lub obrażeń fizycznych.

date of employment — **data zatrudnienia** — dzień, w którym rozpoczyna się zatrudnienie danej osoby.

de facto (łac.) — **faktycznie, w rzeczywistości**.

debenture (br.) — **skrytły dłużny, niezabezpieczony dług** — papier wartościowy opatrzony pieczęcią, jako dowód długu lub zabezpieczenia pożyczki na określoną sumę pieniężną; długoterminowy dług niezabezpieczony żadnym konkretnym aktywem, lecz raczej ogólną zdolnością do osiągania dochodów przez spółkę (am. secured debt instrument); (am.) dług niezabezpieczony.

debtor — **dłużnik** — osoba posiadająca zobowiązanie finansowe wobec innej osoby.

default — **niespełnienie obowiązku lub niedotrzymanie zobowiązania** — niespełnienie obowiązku wynikającego z przepisów prawa lub zobowiązania wynikającego z umowy; np.: niedokonanie zapłaty należnej kwoty.

defendant (również respondent) — **pozwany** — osoba, przeciwko której wniesiono sprawę do sądu. Określenie defendant stosuje się na ogół w odniesieniu do strony, przeciwko której wniesiono pozew w postępowaniu cywilnym; określenie respondent stosuje się na ogół w odniesieniu do strony, przeciwko której skierowany jest wniosek o wydanie określonego postanowienia.

delegate — **delegować** — przekazywać (obowiązki) innej osobie; powierzać (obowiązki) innej osobie.

delegate (br.) — **delegat, delegowany** — osoba trzecia, na którą przeniesiono obowiązki umowne jednej ze stron (am. delegatee).

delegation of duties — **przekazanie obowiązków** — przeniesienie na inną osobę obowiązku świadczenia wynikającego z umowy z inną osobą.

delegator — **delegujący** — osoba, która przenosi swoje obowiązki na inną osobę.

delivery — **przekazanie posiadania** — czynność prawna polegająca na przekazaniu czegoś innej osobie lub przeniesieniu posiadania czegoś na inną osobę.

design right — **prawo do wzoru** — korzystające z ochrony prawnej prawo do określonego wyglądu, stylu rzeczy lub jej faktury (np. faktury tkaniny).

directive — **dyrektywa** — wiążąca wytyczna władzy naczelnej, na przykład Wspólnoty Europejskiej. Dyrektywa Wspólnoty Europejskiej jest wiążąca co do skutku, natomiast każde państwo członkowskie może dokonać wyboru sposobu jej wykonania.

disability — **niezdolność** — stan uniemożliwiający wykonanie określonej czynności na skutek utraty zdolności fizycznej lub umysłowej.

disbar (am.) — **skreślić z listy** — uznać, iż dana osoba nie ma prawa do wykonywania praktyki prawniczej. W Wielkiej Brytanii barrister usunięty ze zrzeszenia barristerskiego (Inn of Court) nie może już występować jako zawodowy pełnomocnik procesowy w sądzie.

discharge — **zwolnić** — zwolnić osobę z obowiązku.

disclaimer — **zastrzeżenie braku odpowiedzialności** — ucynione z góry zastrzeżenie mające na celu odrzucenie lub negację przyszłych roszczeń lub praw innych osób.

disclaimer of warranties — **zastrzeżenie braku odpowiedzialności gwarancyjnej** — oświadczenie, które ogranicza odpowiedzialność sprzedawcy za wady sprzedawanych towarów.

discriminatory dismissal — **zwolnienie z pracy o charakterze dyskryminacyjnym** — rozwiązanie umowy o pracę z pracownikiem ze względu na określone uprzedzenie.

dividend — **dywidenda** — zysk spółki wypłacony jej akcjonariuszom.

draft — **szkicować, projektować** — stworzyć fragment pisma lub planu, które zamierza się później zmienić.

drawee — **trasat, płatnik wekslowy** — osoba wymieniona na wekslu, której wystawca weksla zlecił zapłatę sumy wekslowej. Często jest to bank.

drawer — **trasant, wystawca weksła trasowanego** — osoba wymieniona na wekslu, która za pomocą weksła reguluje swoje zobowiązanie wobec remitenta (odbiorcy weksła) zlecając zapłatę za weksel trasatowi.

duress — **przymus** — bezprawna groźba lub przymus stosowane w celu skłonienia kogoś do zawarcia umowy.

duty — **obowiązek** — zobowiązanie wymagalne lub należne innej osobie z mocy prawa.

duty of care — **obowiązek należytej staranności** — zobowiązanie osoby do działania z należytą ostrożnością lub roztropnością, którego niedochowanie skutkuje powstaniem odpowiedzialności prawnej.

easement — **służebność** — prawo do użytkowania nieruchomości lub jej części, z którego korzysta osoba nie będąca właścicielem tej nieruchomości. Osoba korzystająca z cudzej nieruchomości nie nabywa jednak żadnych praw majątkowych w stosunku do tej nieruchomości. Przykładem służebności jest prawo przejazdu przez nieruchomość innej osoby w celu dostępu do drogi publicznej.

economic efficiency — **efektywność ekonomiczna** — wyrażenie ekonomiczne odnoszące się do optymalnej produkcji i konsumpcji dóbr i usług.

employment tribunal — **sąd pracy** — sąd, który rozstrzyga spory pomiędzy pracodawcami a pracownikami.

endorsement (br.) — **indos** — zapis, w tym podpis, na odwrocie dokumentu, który zezwala na przeniesienie praw z tego dokumentu (am. indorsement).

enforceable — **egzekwowalny** — zdolny do stania się skutecznym (w oparciu o przymus prawny). W przypadku umowy egzekwowalność oznacza także prawną możliwość zmuszenia strony umowy do jej wykonania.

enforceable right — **egzekwowalne prawo** — prawnie chronione, egzekwowalne prawo przysługujące danej osobie.

entry of appearance — **zapowiedź udziału w rozprawie** — pisemne zgłoszenie zamiaru występowanie na rozprawie po stronie pozwanego, które zawiera imię i nazwisko pozwanego, dane kontaktowe, jak również oświadczenie o nieuznawaniu roszczenia wraz z uzasadnieniem.

escheat — **przejście narzecz państwa** — przejście przez państwo nieruchomości w przypadku, gdy właściciel nieruchomości zmarł nie pozostawiając testamentu ani spadkobierców ustawowych.

essential term — **konieczny warunek umowy** — postanowienie umowne konieczne dla zawarcia (powstania) danej umowy.

et alii (et al.) (łac.) — i inni

et cetera (etc.) (łac.) — i tak dalej — i inne rzeczy tego samego rodzaju.

exclusive possession — **posiadanie wyłączone** — wyłączone użytkowanie i czerpanie korzyści z rzeczy.

exclusive right — **wyłączne prawo** — wyłączone prawnie chronione uprawnienie lub przywilej.

execution lien — **zastaw egzekucyjny** — zastaw powstały na skutek zajęcia majątku dłużnika celem egzekucji wyroku sądu.

exempli gratia (e.g.) (łac.) — **na przykład (np.)**

exemplary damages — **odszkodowanie sankcyjne** — zbliżone do nawiązeki w prawie polskim (por. punitive damages).

expectation damages (lub benefit of the bargain damages) — **odszkodowanie za utracone korzyści, lucrum cessans** — odszkodowanie za spodziewane korzyści, które by osiągnął poszkodowany, gdyby mu nie wyrządzono szkody; odszkodowanie za utratę korzyści, jakie osoba mogłaby uzyskać, gdyby umowa została wykonana.

expert witness — **biegły** — osoba uznana przez sąd za posiadającą specjalistyczną wiedzę oraz umiejętności i której zezwolono na wyrażenie opinii w formie zeznania w sądzie.

express contract — **umowa wyraźna** — umowa, której warunki zostały dokładnie przedstawione na piśmie lub ustnie.

express warranty — **gwarancja wyraźna** — gwarancja ustanowiona przez sprzedawcę w formie ustnej lub pisemnej.

extraordinary general meeting (EGM) (br.) — **nadzwyczajne walne zgromadzenie akcjonariuszy** — zgromadzenie akcjonariuszy inne niż doroczne walne zgromadzenie, które jest zwoływane w celu przedyskutowania określonych, nadzwyczajnych spraw spółki (am. special meeting).

fair dealing (br.) — **uczciwość postępowania, uczciwość transakcji** — (zob. **right of fair use**); (am.) obowiązek ujawnienia wszystkich istotnych informacji spoczywających na członkach władz spółki i stronach umowy.

fair use (am.) — (zob. **right of fair use**).

fee simple — **tytuł własności nieruchomości** — najszerzy z przewidzianych przez prawo precedensowe tytuł własności nieruchomości.

fee tail — **tytuł prawny do nieruchomości z zastrzeżeniem dziedziczenia w linii prostej** — prawny tytuł do nieruchomości, który istnieje tak długo, jak długo żyje pierwotny nabywca tytułu lub którykolwiek z jego zstępnych.

fiduciary duty — **obowiązek powierniczy** — zobowiązanie do działania wyłącznie w najlepszym interesie drugiej osoby.

file with — **złożyć w** — złożyć coś (np. pismo w sądzie), otrzymując urzędowe potwierdzenie (np. prezentację).

financing measures — **środki finansowania** — metody zapewnienia funduszy lub środków pieniężnych.

first-in-time — **„pierwszy w czasie” (reguła kolejności)** — zasada ustalająca kolejność zaspokajania roszczeń wierzycieli z majątku dłużnika.

fitness for a particular purpose — **przydatność dla określonego celu** — jeżeli nabywca nabywa rzecz przeznaczoną dla określonego celu, a sprzedający jest tego świadomy, wówczas z mocy prawa powstaje zobowiązanie sprzedającego, nazywane czasami gwarancją przydatności (warranty of fitness), że nabyta rzecz jest odpowiednia dla tego celu.

fixed charge (br.) — **obciążenie stałe** — ustanowienie zabezpieczenia pożyczki na określonym składniku majątku lub na określonych aktywach, na podstawie którego wierzyciel uzyskuje pierwszeństwo zaspokojenia swojego roszczenia w wyniku niedotrzymania zobowiązania przez dłużnika (am. security interest in specific assets; przed wprowadzeniem amerykańskiego zunifikowanego kodeksu handlowego (UCC) określane jako: chattel mortgage).

floating charge (br.) — **obciążenie zmienne** — forma zabezpieczenia wierzyciela na aktywach dłużnika, których wartość może ulegać zmianie nawet codziennie, jak np. akcje; ustanowienie zabezpieczenia pożyczki na majątku spółki ogółem, a nie na jakimś określonym składniku tego majątku (am. floating lien).

foreseeability — **przewidywalność** — uzasadnione oczekiwanie możliwych skutków określonego działania.

foreseeability rule — **zasada przewidywalności** — zasada, zgodnie z którą uzyskanie odszkodowania możliwe jest jedynie wówczas, gdy można dowiedzieć, iż strona naruszająca umowę mogła w momencie podpisywania tej umowy racjonalnie przewidzieć możliwość wystąpienia szkody.

form — **formularz** — wzór dokumentu lub umowy z pustymi miejscami do wypełnienia.

formation — **powstanie** — czynność prawna powodująca zawarcie umowy.

fraud — **oszustwo** — świadome wprowadzenie w błąd lub zatajenie istotnego faktu w celu uzyskania korzyści.

fraud in the inducement — **oszukiwanie nakłanianie** — działanie polegające na wprowadzaniu w błąd lub udzielaniu fałszywej informacji w celu skłonienia osoby do zawarcia umowy.

freehold estate — **tytuł prawny do nieruchomości bez ograniczeń czasowych** — tytuł prawny do nieruchomości, której okres prawa własności lub posiadania nie jest określony.

friendly takeover — **przyjazne przejęcie** — sytuacja, w której spółka próbuje nabyć inną spółkę za zgodą władz spółki, która ma być przejęta.

gain control — **uzyskać kontrolę** — uzyskanie uprawnień do kierowania spółką lub posiadanie znaczącego wpływu na władze spółki.

garnishment — **dokonanie zajęcia majątku osoby trzeciej** — 1) roszczenie z którym strona A (wierzyciel strony B) zwraca się do sądu o wydanie względem strony B (dłużnik strony A) będącej w posiadaniu majątku lub środków pieniężnych (np. rachunek bankowy lub płace) należących do/się C (także dłużnik strony A), orzeczenia nakazującego B wydanie A majątku lub środków pieniężnych C, należnych wierzycielowi A; 2) procedura stosowana w postępowaniu sądowym opisana w pkt. 1 powyżej.

general creditor — **wierzyciel nieuprzywilejowany** — wierzyciel, który nie posiada zastawu lub innego zabezpieczenia wierzytelności w stosunku do majątku dłużnika (zwany również wierzycielem niezabezpieczonym).

general damages (lub actual damages) — **odszkodowanie ogólne** — odszkodowanie za udowodnione szkody.

genuine occupational qualification (GOQ) — **obiektywne kryteria zawodowe** — określone przypadki, w których płeć lub status małżeński mogą stanowić kryterium wymagane dla zatrudnienia.

global firm — **firma globalna** — firma prawnicza, która zatrudnia setki prawników z całego świata.

good faith — **dobra wiara** — szczerze przeświadczenie danej osoby, że przestrzega ona obiektywnych standardów handlowych uczciwej transakcji.

good title — **egzekwowalny tytuł prawny** — istniejący tytuł prawny, wolny od obciążeń w postaci zastawów, roszczeń procesowych lub innych.

goods — **towary** — przedmioty majątku ruchomego, inne niż pieniądze (am. słowa good można używać w liczbie pojedynczej).

grantee — **beneficjent przyznania czegoś** — osoba, której przyznano prawo do majątku.

heredityment — **spadek, dziedzictwo** — mienie, które może być przedmiotem dziedziczenia; odnosi się również do nieruchomości ogółem.

High Court (br.) — **sąd wyższego rzędu**, rozpatrujący sprawy cywilne większej wagi i apelacje od orzeczeń sądów hrabstw; (am.) Supreme Court to najwyższy sąd w jurysdykcjach stanowych.

holder — **posiadacz** — osoba legalnie posiadająca znak towarowy.

holder in due course (HDC) — **osoba, która w dobrej wierze nabywa (zwykle za zapłatą) papier wartościowy**, który może być przedmiotem dalszego obrotu.

holder of title — **posiadacz tytułu prawnego** — osoba, która posiada prawo do rozporządzania określoną rzeczą.

holiday entitlement — **uprawnienie do urlopu** — prawo pracownika do wykorzystania płatnego urlopu wypoczynkowego.

horizontal merger — **fuzja pozioma** — połączenie dwóch lub więcej firm, które znajdują się na tym samym poziomie ekonomicznego łańcucha produkcji i dystrybucji, np.: dwie hurtownie.

hostile takeover — **wrogie przejęcie** — sytuacja, w której spółka próbuje nabyć inną spółkę wbrew jej woli.

id est (i.e.) (fac.) — **to jest**

illegality of the subject matter — **nielegalność przedmiotu umowy** — sytuacja, gdy przedmiot umowy jest niezgodny z prawem, czego konsekwencją jest brak możliwości egzekwowania takiej umowy na drodze sądowej.

immaterial breach — **nieistotne naruszenie umowy** — naruszenie umowy, po którym od strony nienaruszającej nadal wymaga się wykonania jej zobowiązań umownych, jednakże naruszenie takie może stanowić podstawę do dochodzenia odszkodowania.

implied contract — **domniemana umowa** — umowa, której warunki nie zostały w sposób szczegółowy określone, lecz raczej są one domniemane na podstawie okoliczności.

implied warranty — **domniemana gwarancja** — gwarancja, której sprzedawca nie udzielił, ale która wynika z przepisów prawa; podobna jest do rękojmi w prawie polskim.

in rem (fac.) — **odnośnie rzeczy** — (w odróżnieniu do osoby).

in the course of business — **w toku działalności** — rozumiane jako: zwykły tryb prowadzenia działalności gospodarczej.

incidental beneficiary — **przypadkowy beneficjent** — osoba, co do której nie było założenia, że będzie czerpała korzyści z umowy i która nie jest również stroną takiej umowy. Osoba ta nie uzyskuje żadnych praw na podstawie takiej umowy.

indefinite — **nieokreślony** — niejasny, niepewny, niesprecyzowany.

infringement — **naruszenie** — niedozwolone wykorzystanie materiału chronionego prawem autorskim, prawem patentowym lub prawem znaków towarowych.

inheritance — **spadek** — mienie, którego własność jest przenoszona po śmierci właściciela na osobę wyznaczoną jako spadkobierca.

injunction — **nakaz lub postanowienie** — decyzja sądu nakładająca na daną osobę obowiązek określonego działania lub zaniechania.

injured party — **strona pokrzywdzona** — strona, która ucierpiała na skutek naruszenia jej praw.

Inn of Court (br.) — **jedno z czterech zrzeczeń barristerów**; przynależność do takiego zrzeczenia jest niezbędnym warunkiem prowadzenia praktyki prawniczej jako barrister.

insolvent — **niewypłacalny** — niezdolny do uregulowania swoich długów.

instrument — **dokument** — pisemny dokument wywierający skutki prawne.

intangible property rights — **prawa do rzeczy niematerialnych** — prawo rzeczowe lub roszczenie, których przedmiotem jest coś, czego nie można dotknąć lub odczuć fizycznie.

intended beneficiary — **zamierzony beneficjent** — osoba, co do której było założenie, że będzie czerpała korzyści z umowy, pomimo że nie jest stroną takiej umowy. W rezultacie osoba ta nabywa uprawnienia do egzekwowania tej umowy.

intent — **zamiar** — chęć działania w określony sposób.

inter alia (fac.) — **między innymi**.

ipso facto (fac.) — **tym samym** — na mocy samego faktu.

issue — **wydawać, emitować** — wydawać lub dostarczać coś oficjalnego.

issued share capital — **aktualny kapitał zakładowy** — akcje spółki w posiadaniu akcjonariuszy.

judge — **sędzia** — urzędnik publiczny, który rozpatruje sprawy i wydaje orzeczenia w sądzie.

judge-made law (również **case law, common law**) — **prawo precedensowe** — zbiór praw oparty na decyzjach sądowych, w odróżnieniu od prawa opartego na ustawach lub aktach normatywnych niższego rzędu.

judgment lien — **zastaw z mocy orzeczenia sądowego** — zastaw ustanowiony na majątku dłużnika, przeciwko któremu zapadł prawomocny wyrok, który nie został jeszcze wykonany.

judicial lien — **zastaw sądowy** — zabezpieczenie wierzytelności uzyskane w wyniku postępowania sądowego wszczętego przez wierzyciela w celu zabezpieczenia wierzytelności na majątku dłużnika.

juris doctor (JD) (am.) — **tytuł naukowy** absolwenta wydziału prawa (br. LL.B.).

juvenile court — **sąd dla nieletnich** — sąd rozpoznający sprawy z udziałem dzieci poniżej określonego wieku.

lack of legal capacity — **brak zdolności do czynności prawnych** — brak zdolności danej osoby do wstąpienia w stosunki umowne, pozywania innych lub bycia samemu pozwanym.

law school (am.) — **szkoła prawa** — policencka szkoła oferująca kursy prawa w celu uzyskania tytułu absolwenta wydziału prawa.

lease — **najem** — umowa, zgodnie z którą prawo do użytkowania rzeczy lub zajmowania nieruchomości jest przekazywane innej osobie, zazwyczaj w zamian za określoną kwotę pieniężną (czynsz).

leasehold — **nieruchomość nadana** — nieruchomość, dla której w nadaniu ustalono okres własności lub posiadania, lub dla której istnieje możliwość ustalenia takiego okresu.

legal entity — **podmiot prawny** — osoba fizyczna lub organizacja, która może zawierać umowy i jest odpowiedzialna za swoje działania oraz może być pozwana o odszkodowanie.

legal opinion — **opinia prawna** — dokument, w którym prawnik przedstawia swoją interpretację przepisów prawnych odnoszących się do określonej sytuacji.

legal person — **osoba prawna** — podmiot prawa („sztuczna osoba”), utworzony zgodnie z przepisami prawnymi, któremu przyznano prawa i obowiązki, np. korporacja.

Legal Practice Course (LPC) (br.) — **kurs praktyki prawniczej** — kurs, którego ukończenie wymagane jest dla uzyskania uprawnień solicitora. Jest to pierwszy etap do uzyskania tytułu solicitora (drugim etapem jest praktyka w charakterze aplikanta solicitorskiego; ostatni etap to pomyślne ukończenie kursu zawodowych umiejętności – Professional Skills Course).

licence (br.) — **licencja** — zezwolenie lub upoważnienie do działania, które bez takiego zezwolenia byłoby nielegalne. W tym przypadku nie zachodzi nabycie jakichkolwiek praw rzeczowych (am. license).

lien — **prawo rzeczowe zbliżone do zastawu** — prawo do rzeczy lub zajęcie rzeczy innej osoby dla zabezpieczenia zapłaty z tytułu zobowiązania; w prawie anglosaskim lien różni się od klasycznego zastawu (por. pledge), jednakże dla potrzeb niniejszego indeksu oba pojęcia traktowane są jak synonimy i tłumaczone jako zastaw.

lien creditor — **wierzyciel zastawniczy** — wierzyciel, którego roszczenie jest zabezpieczone prawem zastawu.

life estate — **dożywotnie użytkowanie nieruchomości** — prawo do użytkowania nieruchomości przekazane nabywcy tego prawa wyłącznie na okres jego życia.

life tenant — **użytkownik dożywotni** — osoba, która osobiście lub na rzecz innej osoby posiada prawo do użytkowania nieruchomości dożywotnio lub do końca życia innej osoby.

liquidated damages (lub stipulated damages) — **odszkodowanie umowne** — odszkodowanie, którego wysokość jest uzgodniona w umowie.

liquidation — **likwidacja** — czynności po rozwiązaniu spółki, w wyniku których następuje sprzedaż całego majątku spółki, zaś wpływy są przeznaczone na spłatę długów.

LL.B. (Legum Baccalaureus) (br.) — **Bachelor of Laws** — **tytuł absolwenta wydziału prawa** (am. JD juris doctor).

loan capital — **kapitał pożyczkowy** — forma długoterminowej pożyczki.

lockout — **lokaut** — uniemożliwienie osobom dostępu do budynku poprzez jego zamknięcie, co powoduje, że pracownicy nie mogą pracować.

lower court (lub court of first instance) — **sąd niższej (pierwszej) instancji** — sąd, od którego orzeczeń służy apelacja do sądu wyższej instancji.

magistrates' court (br.) — **sąd pokoju** — sąd najniższego szczebla o bardzo ograniczonych kompetencjach.

maker — **wystawca weksła własnego** — osoba, która wystawia weksel własny.

market economy — **gospodarka rynkowa** — system gospodarczy, który zezwala na swobodną wymianę dóbr i usług między producentami i konsumentami. W gospodarce rynkowej ceny i produkcja są w dużej mierze określane przez podaż i popyt. Modelem przeciwstawnym dla gospodarki rynkowej jest centralne planowanie i gospodarka nierynkowa.

material breach — **istotne naruszenie umowy** — naruszenie umowy, które jest na tyle znaczące, że strona nienaruszająca jest zwolniona ze swoich zobowiązań umownych i może uzyskać odszkodowanie.

mechanic lien (lub mechanic's lien) — **prawo zastawu na zabezpieczenie zapłaty** — zastaw na zabezpieczenie płatności za robociznę i materiały wykorzystane przy budowie lub remoncie budynków albo innych budowli.

memorandum of association (br.) — **umowa/statut spółki** — oficjalny dokument wyszczególniający istotne elementy spółki, w tym firmę, adres, przedmiot działalności i władze spółki. Jest on jednym z dwóch podstawowych dokumentów, na podstawie których dokonywana jest rejestracja spółki (am. articles of incorporation).

merchant — **kupiec** — osoba zajmująca się zakupem i sprzedażą towarów dla zysku.

merchantability — **kupiecka gwarancja jakości** — prawna gwarancja, że coś nadaje się do zwykłych celów, dla których jest używane; podobna do rękojmi w prawie polskim.

merger — **fuzja inkorporacyjna (łączenie się poprzez przejęcie)** — połączenie się dwóch spółek skutkujące rozwiązaniem przejmowanej spółki i przetwarzaniem spółki przejmującej.

merger regulation — **przepisy dotyczące fuzji** — ustawodawstwo, którego celem jest ograniczenie antykonkurencyjnej koncentracji sił rynkowych; dziedzina prawa, która stara się zapewnić, iż łączenie spółek nie wywoła skutków antykonkurencyjnych.

minority shareholder — **akcjonariusz mniejszościowy** — akcjonariusz, który posiada mniej niż połowę ogółu akcji dopuszczonych do obrotu giełdowego i dlatego nie jest w stanie kontrolować działalności gospodarczej spółki.

minutes — **protokół** — notatki lub zapisy z przebiegu obrad zgromadzenia.

monopoly — **monopol** — organizacja lub grupa kontrolująca w pełni daną dziedzinę działalności gospodarczej, przez co pozbawia innych możliwości działania w tej dziedzinie.

monopoly right — **prawo monopolu** — wyłączne prawo wykonania, wykorzystania lub sprzedaży wynalazku.

moot court — **fikcyjny sąd**, przed którym studenci prawa występują w hipotetycznych sprawach sądowych.

mortgage — **hipoteka** — przeniesienie tytułu prawnego do nieruchomości, często gruntu, na rzecz drugiej osoby jako zabezpieczenie spłaty długu.

motion — **wniosek** — wystąpienie do sądu celem uzyskania postanowienia, orzeczenia lub decyzji.

naked debenture (br.) — **niezabezpieczona wierzytelność** — (am. debenture).

negotiable — **przenoszalny** — możliwy do przeniesienia przez indos lub wręczenie.

negotiable instruments (br.) — **dokumenty przenoszalne** — dokumenty w formie pisemnej i podpisane, z których wynika niekautalny obowiązek zapłaty oznaczonej sumy pieniężnej na żądanie lub w oznaczonym terminie. Jako przykłady można podać weksle trasowane, weksle własne, czeki bankowe lub certyfikaty depozytowe (am. commercial paper).

nemo dat rule — **reguła "nikt nie może dać tego, czego sam nie ma"** — zasada stwierdzająca, że osoba nie może przekazać więcej niż posiada. Jeśli ktoś nie posiada tytułu do czegoś, to nie może przenieść takiego tytułu na inną osobę.

nominal capital (także: authorised capital) — **nominalny kapitał zakładowy** — ogólna suma akcji, jaką spółka może zaoferować swoim akcjonariuszom.

non-breaching party — **strona nienaruszająca umowy** — strona umowy, która nie narusza lub działa zgodnie ze swoimi zobowiązaniami umownymi.

non-consensual — **niekonsensualny** — niezgodzony lub niesformułowany w umowie przez wszystkie strony.

non-monetary relief — **niepieniężny środek ochrony prawnej** — środek ochrony prawnej, przyznany przez sąd nie w formie pieniężnej lecz innej, np.: w postaci zabezpieczenia, orzeczenia deklaratoryjnego, nakazu wykonania umowy lub modyfikacji umowy.

non-obvious — **nieoczywisty** — cecha wynalazku, która czyni go nieoczekiwanym lub zaskakującym, lub różniącym się w dostateczny sposób od innych istniejących rzeczy. Jest to często wymóg dla uzyskania patentu.

non-possessory — **nieposesoryjny** — rodzaj zabezpieczenia wierzytelności, na mocy którego dłużnik utrzymuje kontrolę nad rzeczą, ale jest ograniczony w tym, co może z nią uczynić.

notice — **zawiadomienie** — dokument stanowiący zawiadomienie o fakcie, roszczeniu lub postępowaniu sądowym.

novation — **nowacja** — zastąpienie jednego zobowiązania nowym zobowiązaniem, tym samym unieważnienie starego zobowiązania.

objects — **cele** — cele lub przedmiot działalności spółki.

objects clause — **klauzula określająca cele spółki** — rozdział umowy spółki wyszczególniający cele spółki.

obligee — **uprawniony** — osoba, której należy się prawo do czegoś.

obligor — **zobowiązany** — osoba zobowiązana wobec uprawnionego.

offer — **oferta** — wykazanie zamiaru zawarcia umowy na określonych warunkach, w rezultacie przyjęcia których przez drugą stronę dochodzi do zawarcia wiążącej umowy.

offeree — **adresat oferty** — strona, której złożono ofertę.

offeror — **oferent** — strona, która okazuje zamiar zawarcia umowy na określonych warunkach.

oligopoly — **oligopol** — sytuacja rynkowa, w której tylko niewielka liczba firm konkuruje pomiędzy sobą.

on notice of the security interest — zawiadomiony o zabezpieczeniu wiarytelności — w sytuacji, gdzie istnieje zabezpieczenie wiarytelności pomiędzy dłużnikiem a wierzycielem, zawiadomienie następuje po doprowadzeniu do wzmocnienia tego zabezpieczenia (np. przez rejestrację w odpowiednim rejestrze).

ordinance (am.) — zarządzenie — przepis lokalny (br. by-law).

ordinary course of business — zwykły tryb prowadzenia działalności gospodarczej.

ordinary resolution (br.) — uchwała nie wymagająca kwalifikowanej większości głosów — uchwała uchwalana zwykłą większością głosów akcjonariuszy na dorocznym walnym zgromadzeniu.

ordinary shares (br.) — akcje zwykłe — akcje dające prawo głosu i prawo do dywidendy, które są najbardziej powszechnym rodzajem akcji (am. common shares).

paralegal — merytoryczny pracownik kancelarii bez uprawnień — osoba, która pomaga w pracy prawniczej, ale sama nie posiada uprawnień do prowadzenia samodzielnej praktyki prawniczej. Należy zwrócić uwagę, że w Polsce słowem prawnik określa się wszystkie osoby, które ukończyły studia prawnicze, natomiast w krajach anglosaskich słowo lawyer jest często rozumiane wąsko i oznacza wyłącznie prawnika posiadającego pełne uprawnienia zawodowe (qualified lawyer), np.: solicitor lub barrister.

parallel behaviour — naśladownictwo — zachowywanie się w podobny sposób do innych; np. ustalanie cen na tym samym poziomie co konkurenci lub produkowanie towarów w podobnej ilości do innych firm w tej samej branży.

Parol Evidence — dowód z przesłuchania — zasada, że dowód z przesłuchania, który pozostaje w sprzeczności z warunkami umowy, nie może zmieniać, interpretować lub negocjować warunków tej umowy, jeżeli była ona sporządzona w formie pisemnej.

party — strona — osoba lub podmiot zawierający umowę.

passage of title — przeniesienie tytułu — zmiana właściciela rzeczy.

passage of risk — przejście ryzyka — moment, w którym ryzyko (np. uszkodzenia) przechodzi z jednej strony na drugą (i w związku z tym przenosi się również odpowiedzialność, np. za ubezpieczenie towarów).

passing off — imitacja, plagiat — rodzaj nieuczciwej i nielegalnej konkurencji, polegającej na czynieniu czegoś, co opinia publiczna obiektywnie utożsamia z działalnością kogoś innego, w rezultacie czego ten ktoś ponosi szkodę.

patent — patent — urzędowe nadanie wynalazcy wyłącznych praw w zakresie wytwarzania, używania lub sprzedaży wynalazku w oznaczonym okresie czasu.

payee — tu: wierzyciel wekslowy — osoba, na rzecz której następuje zapłata z weksla.

pecuniary compensation — odszkodowanie pieniężne — środek ochrony prawnej, który polega na rekompensacie szkody w formie odszkodowania pieniężnego.

penal law (lub criminal law) — prawo karne — dziedzina prawa zajmująca się przestępstwami, wymiarem kary, karami i środkami karnymi.

penetrate the market — badać rynek — także: wchodzić na rynek.

per annum (fac.) — przez/na rok.

per se (fac.) — sam przez się.

perfected — (udoskonalone) wzmocnione — sytuacja, gdy wierzyciel podejmuje czynności prawne, polegające na rejestracji lub innych zbliżonych działaniach, w celu wzmocnienia (w stosunku do pozostałych wierzycieli) zabezpieczenia swojej wiarytelności ustanowionego na rzecz należącej do innej osoby; np.: rejestracja zastawu w rejestrze zastawów.

perfection of security — (udoskonalenie) wzmocnienie zabezpieczenia — podjęcie przez wierzyciela czynności prawnych, polegających na rejestracji lub innych zbliżonych działaniach, w celu wzmocnienia zabezpieczenia rzeczowego swojej wiarytelności w stosunku do innych wierzycieli; np.: rejestracja zastawu w rejestrze zastawów.

performance — wykonanie, świadczenie — spełnienie zobowiązań wymaganych przez umowę.

personal liability — odpowiedzialność osobista — sytuacja, w której osoba za swoje zobowiązania odpowiada swoim majątkiem osobistym.

personal property (w prawie precedensowym także: chattels) — majątek osobisty, ruchomości — rzeczy ruchome (w odróżnieniu od nieruchomości), które mogą być przedmiotem własności.

petitioner (US) — wnioskodawca [odmiennie do procedury polskiej] pojęcie to nie ogranicza się do postępowania nieprocesowego; rozumiane jest kontekstowo

w zależności od roli strony w danym etapie postępowania] – osoba, rozpoczynająca postępowanie w danej instancji (występuje z powództwem lub wnosi apelację); por. plaintiff

picketing — pikietowanie — demonstracja poza miejscem pracy, w której osoby gromadzą się w celu uniemożliwienia innym osobom dostępu do budynku, zazwyczaj jako próba skłonienia drugiej strony do spełnienia określonych żądań. Taka demonstracja jest często organizowana w czasie strajku.

plaintiff — powód — osoba, która występuje z powództwem.

pleading — pismo procesowe — oficjalne oświadczenie złożone w formie pisemnej, przedstawiające stanowiska stron w danej sprawie (żądanie powoda lub odpowiedź pozwanego).

pledge — zastaw (klasyczny) — umowa wymagająca z reguły przeniesienia posiadania rzeczy stanowiącej zabezpieczenie długu lub zobowiązania z dłużnika na wierzyciela lub osobę trzecią; również kolokwialne określenie rzeczy będącej obciążonej prawem zastawu.

pledgee — zastawnik — osoba, której przysługuje prawo zastawu lub wierzyciel w transakcji zabezpieczonej.

pledgor — zastawca — osoba, która obciąża swoją rzecz prawem zastawu lub dłużnik w transakcji zabezpieczonej.

possessory — posesoryjne — rodzaj zabezpieczenia wiarytelności, które daje wierzycielowi prawo do posiadania/kontrolowania rzeczy obciążonej zabezpieczeniem.

predatory pricing — „drapieżna” polityka cenowa — ustalanie ceny towarów na niskim, często dumpingowym (tj. poniżej kosztów wytwarzania) poziomie w celu wyeliminowania konkurencji.

pre-emption rights (br.) — prawo pierwokupu, tu rozumiane jako: prawo poboru — prawo akcjonariuszy do utrzymania proporcjonalnego udziału we własności spółki przez nabycie akcji nowej emisji, w ilości proporcjonalnej do już posiadanych przez nich akcji, przed publicznym zaoferowaniem tych nowych akcji (am. pre-emptive rights).

preference shares (br.) — akcje uprzywilejowane — akcje o szczególnych uprawnieniach, np. uprzywilejowanie w uprawnieniach do dywidendy w stosunku do akcji zwykłych; zazwyczaj jednak akcje uprzywilejowane nie dają prawa głosu (am. preferred shares).

price-fixing — sztuczna polityka cenowa — sposób ustalania ceny na towar, sprzecznie z uwarunkowaniami podaży i popytu, a więc sprzecznie z zasadami wolnego rynku.

priority — pierwszeństwo — prawo egzekwowania roszczenia przed innymi.

priority creditor — wierzyciel uprzywilejowany — wierzyciel, który posiada pierwszeństwo w stosunku do innych wierzycieli lub posiada pierwsze roszczenie w stosunku do majątku dłużnika.

privity of contract — wyłączność stosunku umownego — wyłączność relacji prawnych pomiędzy stronami umowy.

pro forma (fac.) — pro forma — dla zachowania wymogów formalnych, pozorów.

pro rata (fac.) — proporcjonalnie.

profit-and-loss account (br.) — rachunek zysków i strat — zestawienie zawierające podsumowanie przychodów i kosztów spółki za dany okres (am. profit-and-loss statement lub income statement).

promisee — osoba otrzymująca przyrzeczenie — osoba, której złożono obietnicę lub zapewnienie, że coś zostanie wykonane lub zaniechane.

promisor — przyrzekający — osoba składająca obietnicę lub zapewnienie, że coś zostanie lub nie zostanie uczynione.

promissory note — weksel własny — papier wartościowy, w formie ściśle określonej przez prawo, podpisany przez wystawcę i zawierający bezwarunkowe przyrzeczenie wystawcy zapłacenia określonej sumy pieniężnej osobie wskazanej na wekslu lub okazicielowi weksla.

punitive damages (lub exemplary damages) — odszkodowanie sankcyjne — odszkodowanie mające na celu ukaranie strony naruszającej umowę za zachowanie, które jest naganne, np. za oszustwo; zbliżone do nawiązek w prawie polskim.

pupillage (br.) — praktyka u patrona — jednoroczna praktyka aplikanta u partona, stanowiąca niezbędny warunek dla uzyskania uprawnień barristerskich, którą rozpoczyna się po ukończeniu szkolenia dla aplikantów barristerskich (Bar Vocational Course).

pour (pur) autre vie — do końca życia drugiej osoby — prawa do majątku przekazywane tylko na okres do końca życia określonej osoby, innej niż nabywca tych praw.

quasi-security — quasi-zabezpieczenie — podobne do zabezpieczenia z tym, że wierzyciel jest właścicielem rzeczy stanowiącej przedmiot zabezpieczenia, natomiast rzecz znajduje się w posiadaniu dłużnika. W przypadku niedotrzymania umowy przez dłużnika, wierzyciel może po prostu przejąć rzecz w swoje posiadanie. Służy ono temu samemu celowi co zabezpieczenie, ale nie jest zaliczane przez prawo precedensowe do katalogu klasycznych zabezpieczeń.

quorum — kworum — liczba akcjonariuszy lub członków władz spółki, którzy muszą być obecni na posiedzeniu władz spółki, aby je uznać za ważne i mogące skutecznie podejmować wiążące uchwały.

race relations — stosunki rasowe — społeczne, polityczne lub osobiste kontakty pomiędzy ludźmi o różnych odmiennych cechach fizycznych.

real property — nieruchomości — grunt i wszystko, co jest z nim trwale związane.

reasonable reliance — obiektywnie uzasadnione zaufanie — poleganie na umowie, która jest uważana za uczciwą, dobrze przemyślaną lub sporządzona zgodnie ze zdrowym rozsądkiem.

reasonably prudent person (lub reasonable person) — obiektywnie ostrożna osoba — fikcyjna osoba, której hipotetyczne zachowanie wyznacza standard należytej staranności przyjmowany w prawnej argumentacji w sprawach o odszkodowanie za szkody wyrządzone z winy nieumyślnej.

redundancy dismissal (br.) — zwolnienie za pracy w związku z redukcją zatrudnienia — rozwiązanie umowy o pracę z pracownikiem ze względu na likwidację jego stanowiska pracy (am. layoff).

Registrar of Companies (br.) — kierownik rejestru handlowego — urzędnik odpowiedzialny za prowadzenie wykazu spółek z ograniczoną odpowiedzialnością zarejestrowanych w rejestrze spółek.

regulation — zarządzenie — zarządzenie stanowiące nakaz stosowania się do określonych reguł lub zakazów.

rejection — odrzucenie — odmowa przyjęcia oferty.

release — zwolnienie — zwolnić osobę ze zobowiązania.

relevant market — (ten konkretny, o który chodzi) rynek — obszar, na który mogą być nałożone skuteczne ograniczenia konkurencji. W analizach badających konkurencyjność wyróżnia się dwa rodzaje rynków: rynek danego produktu i rynek geograficzny. Ich określenie następuje w wyniku analizy rynku, na którym dane przedsiębiorstwo może podnieść ceny powyżej poziomu uznanego za konkurencyjny, a pomimo to nie stać się niedochodowym.

reliance damages — odszkodowanie związane z poleganiem na zawartej umowie — odszkodowanie za szkody poniesione przez powoda w związku z jego oczekiwaniami, że umowa zostanie wykonana.

remaindermen — beneficjent pozostałości majątku — osoba, która nabyła tytuł do tej części majątku pozostawionego przez zmarłego dożywotniego użytkownika, która nie została przekazana spadkobiercom w testamentie.

remedy — środek ochrony prawnej — środek zapobiegający, naprawiający lub kompensujący naruszenie prawa.

respondent — pozwany — por. defendant.

restitution damages — odszkodowanie restytucyjne — odszkodowanie, które jest równe sumie pieniężnej, jaką strona naruszająca otrzymała na podstawie naruszonej umowy.

right — prawo (jako uprawnienie) — uznane przez prawo i prawnie chronione uprawnienie.

right of fair use (am.) — prawo uczciwego użytkownika — argument strony pozwanej w związku z powództwem o naruszenie prawa autorskiego w przypadku, gdy zgoda artysty nie jest wymagana tak długo, jak wykorzystanie jego dzieła jest umiarkowane lub mieści się w rozsądnych granicach (najbliższym ekwiwalentem jest koncepcja uczciwego postępowania / uczciwej transakcji (fair dealing) stosowana w W. Brytanii; jednakże pojęcie fair dealing jest bardziej restrykcyjne niż doktryna uczciwego użytkownika (doctrine of fair use) przyjęta w USA i, aby obrona była skuteczna, sposób użytkownika musi mieścić się w jednej z określonych enumeratywnie kategorii).

rights issue — oferta nabycia akcji nowej emisji zgodnie z prawem poboru — oferta nabycia akcji spółki nowej emisji skierowana do jej aktualnych akcjonariuszy, w ilości proporcjonalnej do już posiadanych przez nich akcji.

salaried partner — wspólnik etatowy — młodszy wspólnik; osoba, która jest wspólnikiem prawniczej spółki osobowej, ale otrzymuje regularną pensję zamiast udziału w zysku (jak equity partner).

Sale of Goods Act (br.) — ustawa o sprzedaży towarów — ustawa regulująca sprzedaż towarów w W. Brytanii.

sale of substantially all assets — zbycie wszystkich aktywów — forma nabywania, zgodnie z którą sprzedawane są wszystkie lub praktycznie wszystkie aktywa i pasywa.

sale by sample — sprzedaż na podstawie próbkki — sprzedaż na podstawie próbkki dostarczonej nabywcy przez sprzedawcę, dzięki której strony zakładają, iż pozostałe towary będą tej samej jakości co próbka.

security — zabezpieczenie — rzecz zastawiona w celu zabezpieczenia spełnienia obietnicy lub spłaty pożyczki.

security agreement — umowa o zabezpieczenie — umowa, na podstawie której osoba obciąża składnik swojego majątku ograniczonym prawem rzeczowym, ustanowionym na rzecz innej osoby jako zabezpieczenie wykonania zobowiązania.

security interest — prawo zabezpieczenia wierzytelności — prawo rzeczowe nabyte na podstawie umowy lub z mocy prawa w celu zabezpieczenia otrzymania płatności lub wykonania zobowiązania.

serve (a document on someone) — doręczyć (dokument komuś) — doręczyć komuś dokument prawny (z którego wynika zazwyczaj konieczność stawienia się przed sądem lub zastosowania się do decyzji sądu).

sex discrimination — dyskryminacja płci — odmienne traktowanie, polegające zazwyczaj na przyznawaniu przywilejów jednym i odmowie tych przywilejów innym ze względu na płeć.

share consolidation (br.) — konsolidacja akcji — proporcjonalna wymiana aktualnych akcji spółki na mniejszą ilość akcji, o większej wartości nominalnej każdej z nich (am. reverse stock split).

share subdivision (br.) — podział akcji — wymiana starych akcji na wielokrotność nowych akcji w taki sposób, aby po wymianie akcjonariusze zachowali takie same proporcje posiadanych akcji (am. stock split).

Sherman Act (am.) — ustawa Shermana — ustawa federalna w USA uchwalona w 1890 r., która zabrania ingerencji w odniesieniu do wolnej konkurencji i zmierza do ograniczenia monopoli i trustów. Jakkolwiek umowa lub rozwiązanie, które skutkowałyby ograniczeniem handlu, są zabronione na podstawie tej ustawy.

shrink-wrap contract — umowa na opakowaniu — umowa licencyjna lub umowne warunki, zamieszczone na zewnętrznym opakowaniu danego towaru. Konsument potwierdza akceptację warunków umowy przez otwarcie opakowania. Często stosowane w przemyśle oprogramowania komputerowego.

sic (fac.) — tak.

single European market — jednolity rynek europejski — utworzony na podstawie Jednolitego Aktu Europejskiego, który wszedł w życie z dniem 1 stycznia 1993 r.; trzon procesu europejskiej integracji gospodarczej, obejmującego znoszenie przeszkód w swobodnym przepływie towarów, usług, osób i kapitału pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej.

small-claims court — sąd ds. drobnych roszczeń — sąd rozpatrujący roszczenia z powództwa cywilnego do ograniczonej kwoty pieniężnej.

sole practitioner — prawnik prowadzący jednoosobową kancelarię — prawnik, który wykonuje swój zawód w formie jednoosobowej kancelarii.

solicitor (br.) — solicitor [ze względu na różnice systemowe nie zaleca się tłumaczenia anglosaskich prawniczych tytułów zawodowych na język polski] — prawnik uprawniony do prowadzenia doradztwa prawnego i przygotowywania dokumentów prawnych.

solo practice — jednoosobowa kancelaria — kancelaria z tylko jednym prawnikiem.

solvent — wypłacalny — zdolny do regulowania swoich długów.

special damages (także: consequential damages) — odszkodowanie za szkody specyficzne dla danej sytuacji — odszkodowanie przyznawane za szkody będące konsekwencją konkretnego czynu niedozwolonego lub konkretnych, specyficznych okoliczności.

special resolution — uchwała wymagająca kwalifikowanej większości głosów — uchwała w sprawie najważniejszych decyzji spółki (takich jak zmiana umowy spółki lub obniżenie kapitału zakładowego) podjęta na walnym zgromadzeniu, zapadająca kwalifikowaną większością, zazwyczaj 75% głosów.

specific performance — przymusowe wykonanie umowy — sytuacja, w której sąd nakazuje stronie naruszającej, aby wykonała swoje zobowiązania umowne.

statute — ustawa — akt normatywny w formie pisemnej ustanowiony przez organ ustawodawczy, jak np. parlament, w odróżnieniu od prawa stanowionego przez sądy.

Statute of Frauds — **ustawa o oszustwach** — ustawa stanowiąca, że niektóre rodzaje umów dotyczące na przykład gruntów, przyrzeczenia zawarcia małżeństwa i sprzedaży towarów o wartości przekraczającej określoną sumę pieniężną zostaną uznane za nieważne, o ile nie są sporządzone w formie pisemnej i podpisane przez obydwie strony. Takie ustawa została po raz pierwszy uchwalona w Anglii w 1677 r. i służy jako wzór dla ustaw amerykańskich.

statutory forms — **formy ustawowe** — formy wymagane przez prawo.

statutory lien — **zastaw ustawowy** — ustawowe zabezpieczenie wierzycielności powstałych ze stosunków gospodarczych pomiędzy dłużnikiem a wierzycielem.

stipulated damages — **odszkodowanie umowne** — por. liquidated damages.

subject matter — **przedmiot** — rzecz będąca przedmiotem świadczenia umownego.

submit — **złożyć (dokument)** — dostarczyć dokument (w sposób prawnie przewidziany) w celu podjęcia decyzji przez inne osoby.

subscriber — **subskrybent** — osoba, która nabyła akcje spółki na podstawie umowy.

sui juris (lac.) — **swoin prawem** — zdolny wykonywać własne uprawnienia.

takeover bid (br.) — **oferta przejęcia** — złożona przez spółkę oferta nabycia po cenie minimalnej pakietu kontrolnego akcji innej spółki z prawem głosu (am. tender offer).

tangible chattel — **ruchomość** — majątek, inny niż grunt, który można dotknąć lub poczuć fizycznie.

target — **cel** — spółka, która jest przedmiotem próby przejęcia.

tax lien — **zastaw podatkowy** — zastaw powstały z mocy prawa na majątku dłużnika w wyniku zaległości podatkowych.

tenement — **nieruchomość dzierżawiona** — majątek będący przedmiotem dzierżawy np. grunt (prawo posiadania i użytkowania przez dzierżawcę gruntu będącego własnością innej osoby).

term of years — **czas określony** — ustalony okres, na który przyznano tytuł prawny do nieruchomości.

termination of employment — **rozwiązanie stosunku pracy** — zakończenie okresu pracy lub zatrudnienia.

terms and conditions of employment — **warunki i zasady zatrudnienia** — określony czas, na jaki osoba jest zatrudniona oraz inne warunki stosunku pracy.

third-party beneficiary — **osoba trzecia jako beneficjent** — osoba, która nie jest stroną umowy, jednakże z niej korzysta i przysługuje jej prawo do egzekwowania tej umowy.

third-party beneficiary contract — **umowa na rzecz osoby trzeciej jako beneficjenta** — umowa przewidująca przyznanie praw i obowiązków osobie trzeciej, która nie jest stroną umowy.

tie-in arrangement (również: tying arrangement, tied arrangement) — **transakcja wiązana** — nabywca może zakupić towar pod warunkiem jednoczesnego nabycia również innego towaru. Towar, który nabywca pierwotnie pragnie nabyć jest nazywany towarem wiążącym (tying produkt), zaś drugi towar, do którego nabycia jest zmuszony wraz z pierwszym, nazywany jest towarem związanym (tied produkt). Transakcje takie mogą dotyczyć również usług.

title — **tytuł prawny** — prawo kontrolowania i rozporządzania majątkiem lub prawo własności do majątku.

to the bearer of — **na okaziciela** — wyrażenie oznaczające, że kwota pieniężna z weksla lub z czeku należy do każdego posiadaczowi takiego dokumentu.

to the order of — **na zlecenie** — wyrażenie wskazujące osobę, na rzecz której należy dokonać zapłaty kwoty pieniężnej z weksla lub z czeku.

tort — **czyn niedozwolony przez prawo precedensowe** — czyn niedozwolony przez prawo precedensowe, popełniony w relacjach pomiędzy osobami fizycznymi, za który prawo precedensowe przewiduje odszkodowanie lub inny środek ochrony prawnej.

trade mark (br.) — **znak towarowy** — słowo, zwrot lub symbol stosowane przez producenta lub sprzedawcę w celu odróżnienia jego wyrobów od innych wyrobów (am. trademark).

trade secret — **tajemnica handlowa** — receptura, metoda, procedura, itp., które są utrzymywane w tajemnicy i wykorzystywane wyłącznie przez jedną firmę w celu utrzymania przewagi konkurencyjnej.

trade union (br.) — **związek zawodowy** — stowarzyszenie pracowników utworzone dla wspierania wzajemnych interesów w zakresie zatrudnienia, np. czas pracy, płace, warunki itp. (am. labor union).

trainee solicitor (br.) — **aplikant solicytorski** — osoba odbywająca praktykę u patrona, wymagana dla zdobycia uprawnień solicytora. Jest to drugi etap do uzyskania tytułu solicytora (następuje on po ukończeniu kursu praktyki prawniczej (Legal Practice Course), a ostatnim etapem jest pomyślne ukończenie kursu zawodowych umiejętności – Professional Skills Course).

transfer — **przekazanie** — przekazanie lub przeniesienie rzeczy lub prawa na inną osobę w jakikolwiek sposób.

tribunal — **trybunał** — ciało posiadające uprawnienia sądowe lub quasi-sądowe.

trust — **zarząd powierniczy** — konstrukcja prawna stosowana wobec odłożonych środków pieniężnych lub majątku danej osoby lub spółki, zarządzanych na ich rzecz przez inną osobę lub spółkę. W USA trusty są połączeniami przedsiębiorstw w celu uzyskania pozycji monopolistycznej.

trustee — **powiernik** — osoba, która posiada coś w zarządzie powierniczym sprawowanym na rzecz innej osoby.

trustee in bankruptcy — **syndyk masy upadłości** — osoba wyznaczona do prowadzenia spraw upadłego.

trustee in sequestration — **zarządca sekwestrowy** — osoba wyznaczona do prowadzenia spraw związanych z majątkiem innej osoby do momentu ustalenia przez sąd prawa własności do tego majątku.

trustee under a deed of arrangement — **zarządca w ramach układu z wierzycielami** — osoba upoważniona w układzie z wierzycielami do prowadzenia spraw majątkowych i spraw osoby niewypłacalnej w okresie spłaty długów i zaspokajania roszczeń wierzycieli.

trustee under a trust of deed — **powiernik tytułu własności nieruchomości** — osoba, która jest w posiadaniu tytułu prawnego do nieruchomości innej osoby, która zastawiła tę nieruchomość jako zabezpieczenie pożyczki.

trustbuster (am.) — **urzędnik do walki z trustami** — osoba, która zwalcza trusty antykonkurencyjne; często jest to urzędnik władz federalnych.

ultra vires (lac.) — **przekraczający kompetencje** — nieupoważniony, osoba wykraczająca poza udzielone jej uprawnienia.

unauthorised use — **nieuprawnione wykorzystanie** — sprzedaż, udzielenie licencji lub inna transakcja z zakresu praw autorskich, zwłaszcza w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, przeprowadzona bez upoważnienia osoby posiadającej prawa autorskie.

undertakings (br.) — **przedsięwzięcia (gospodarcze)**, przedsiębiorstwa — przedsiębiorstwo, spółka lub grupa spółek (am. business, firm lub enterprise).

unfair dismissal — **bezpodstawne zwolnienie** — niesłuszne rozwiązanie umowy o pracę z pracownikiem. O kwalifikacji zwolnienia jako bezpodstawne decyduje odpowiedź na pytanie czy pracodawca zwalniając pracownika działał w sposób obiektywnie uzasadniony.

Uniform Commercial Code (UCC) (am.) — **jednolity kodeks handlowy** — ustawa harmonizująca przepisy o sprzedaży i transakcjach handlowych we wszystkich stanach USA.

United Nations Convention on the Contracts for the International Sale of Goods Act (CISG) — **Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie umów na podstawie ustawy o międzynarodowej sprzedaży towarów** — konwencja Narodów Zjednoczonych ustalająca zasady obowiązujące w umowach międzynarodowej sprzedaży towarów.

usufruct — **użytkowanie** — prawo użytkowania przez określony czas rzeczy będącej własnością innej osoby, która później ma być zwrócona właścicielowi w stanie nie pogorszonym, za wyjątkiem zużycia będącego następstwem prawidłowego użytkowania.

versus (vs. lub v.) (lac.) — przeciwko.

vertical merger — **fuzja pionowa** — połączenie dwóch lub więcej firm działających na różnych poziomach ekonomicznego łańcucha produkcji i dystrybucji, na przykład producent i dystrybutor.

vest — **przynależać** — 1) przekazać komuś pełny tytuł własności, 2) przekazać osobie natychmiastowo skuteczne stałe prawo.

videlicet (viz.) (lac.) — mianowicie.

voluntary liquidation (UK) — **likwidacja dobrowolna** — zakończenie działalności gospodarczej spółki na podstawie uchwały wspólników spółki (am. dissolution lub winding-up).

warranty of title — **gwarancja tytułu prawnego** — gwarancja, że sprzedawca posiada tytuł prawny do sprzedawanej rzeczy oraz że rzecz ta nie jest obciążona zastawem lub innymi obciążeniami poza tymi, które zostały ujawnione i że przeniesienie tytułu własności do rzeczy jest prawnie skuteczne.

winding-up — **likwidacja** — proces zakończenia działalności gospodarczej poprzez uregulowanie zobowiązań oraz podział lub sprzedaż aktywów.

writ — **wezwanie** — dokument informujący daną osobę, iż będzie brać udział w postępowaniu sądowym i zawierający instrukcje, co ona musi zrobić.

written resolution — **pisemna uchwała** — wyrażone na piśmie oświadczenie woli lub opinia ustalona na zgromadzeniu.

ISBN 0-521-69279-2



9 780521 692793 >



CAMBRIDGE
UNIVERSITY PRESS

www.cambridge.org.pl

Plac Przymierza 6

03-944 Warszawa

Tel/Fax (0 22) 826 97 49